

Ár 2022, fimmtudaginn 10. nóvember, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Auður Inga Ingvarsdóttir, formaður, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Hrannar Jónsson, Jóhann Tómas Sigurðsson og Magnús Fannar Sigurhansson.

Fyrir er tekið **mál nr. 5/2022**:

**Málskotsaðili M
gegn
fjármálafyrirtækinu F**

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 13. júní 2022, með kvörtun sóknaraðila, dags. sama dag. Með tölvupósti nefndarinnar 14. júní 2022 var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dags. 18. ágúst 2022. Var bréfið sent sóknaraðila, með tölvupósti nefndarinnar hinn 25. ágúst 2022, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust 8. september 2022 með bréfi 8. september 2022. Bréfið áframsent varnaraðila sama dag og barst tölvupóstur frá varnaraðila 13. september um að hann hefði ekki frekari athugasemdir.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 21. október, 3. og 10. nóvember 2022

II.

Málsatvik.

Hinn 16. febrúar 2022 framkvæmdi sóknaraðili millifærslu að fjárhæð 55.000,00 evrur á almennu kaupgengi 140,51 af fyrirtækjareikningi X, en sóknaraðili er stjórnarformaður félagsins og eigandi ásamt eiginkonu sinni, inn á persónulegan gjaldeyrisreikning Y sóknaraðila. Sama dag framkvæmdi sóknaraðili millifærslu með símgreiðslu að fjárhæð 50.041,66 evrur á almennu sölugengi 141,49 af persónulegum reikningi sínum inn á þýskan reikning í sinni eigu. Millifærði varnaraðili af reikningi sóknaraðila 68,92 evrur undir þeim formerkjum að sú fjárhæð væri staðgreiðsla fjármagnstekjuskatts af gengishagnaði sóknaraðila, sem varnaraðila hafi verið skylt að draga frá. Stuttu síðar sama dag framkvæmdi sóknaraðili millifærslu að fjárhæð 5.000,00 evrur á almennu kaupgengi 140,51 frá persónulegum gjaldeyrisreikningi sínum inn á fyrirtækjareikning X.

Bæði persónulegur gjaldeyrisreikningur sóknaraðila og fyrirtækjareikningur X eru hjá varnaraðila.

Lögmaður sóknaraðila sendi varnaraðila bréf hinn 22. febrúar 2022 þar sem hann óskaði nánari útskýringa á framangreindum gengismismun. Í svarbréfi varnaraðila, dags. 5. apríl 2022, segir meðal annars að varnaraðila sé skylt að halda eftir staðgreiðslu fjármagnstekjuskatts af gengishagnaði verði til hagnaður vegna breytinga

á gengi viðkomandi gjaldmiðils þegar lagt sé inn á reikning, þ.e. á kaupgenginu 140,51, og þegar fjármunirnir flytjast út af honum, þ.e. á sölugenginu 141,49. Í svarbréfinu segir einnig að hvort kaup- eða sölugengi sé valið ráðist af svokölluðu Sopra-kerfi, sem sé rekið af Reiknistofu bankanna hf., kt. 470111-0540.

Með bréfi dags. 6. apríl 2022 til Reiknistofu bankanna óskaði sóknaraðili nánari útskýringa á síðastnefnda atriðinu hér að ofan. Í svari Reiknistofu bankanna, sem er dags. 11. maí 2022, var tekið fram að val um kaup- eða sölugengi ráðist ekki sjálfkrafa af Sopra-kerfinu, heldur af þeim fyrirætlum sem notendur kerfisins gefi því og að Reiknistofa bankanna hafi ekki áhrif á hvaða gengi hver millifærsla sé bókuð í kerfinu.

Hinn 12. maí 2022 sendi lögmaður sóknaraðila bréf til varnaraðila þar sem upplýst var um efni framangreinds bréfs Reiknistofu bankanna og ítrekuð fyrri ósk um nánari útskýringar á umþrættum gengismismun. Í svarbréfi varnaraðila, dags. 2. júní 2022, kemur meðal annars fram að millifærslur milli gjaldeyrisreikninga í sömu mynt innan varnaraðila bókist almennt á kaupgengi en allar símgreiðslur af gjaldeyrisreikningum varnaraðila til annarra reikninga en þeirra sem eru innan bankans, bókist á almennu sölugengi og að það ráðist af eðli viðskipta á hvaða gengi viðskipti eru framkvæmd.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess í fyrsta lagi að viðurkennt verði að við útreikning á fjármagnstekjuskatti vegna greiðslu sóknaraðila hinn 16. febrúar 2022 af reikningi hans Y í varnaraðila inn á reikning sóknaraðila í Þýskalandi að fjárhæð 50.041,66 evrur hafi varnaraðili ranglega notast við gengið 141,49.

Í öðru lagi krefst sóknaraðili þess að viðurkennt verði að við ofangreinda færslu hafi varnaraðila borið að notast við gengið 140,51.

Í þriðja lagi krefst sóknaraðili þess að vegna ofangreindrar færslu hafi varnaraðila verið óheimilt að reikna og draga fjármagnstekjuskatt af ofangreindum bankareikningi sóknaraðila eða til vara að fjármagnstekjuskatturinn hafi átt að vera lægri en þær 68,92 evrur sem dregnar voru af reikningi hans.

Í fjórða lagi krefst sóknaraðili þess að viðurkennt verði að varnaraðila sé óheimilt að notast við eitt gengi við útreikning á fjármagnstekjuskatti vegna millifærslna milli evrureikninga innan varnaraðila en annað gengi vegna millifærslna á erlenda reikninga.

Sóknaraðili byggir á því að ekki hafi myndast gengishagnaður. Sóknaraðili hafi aldrei keypt eða selt gjaldeyri heldur væru fjármunirnir, sem hann millifærði annað hvort sjálfur eða fyrir hönd X allar í evrum.

Einnig byggir sóknaraðili á því að ekki hafi verið notast við rétt gengi þegar reiknaður var fjármagnstekjuskattur af greiðslunni inn á þýska reikninginn vegna þess að notast var við annað og lægra gengi í tengslum við tvær greiðslur örskömmu áður og örskömmu síðar. Engar sveiflur væru í genginu á þeim tíma sem leið á milli greiðslunnanna enda sé það ekki sú skýring á gengismismuninum sem varnaraðili hafi gefið.

Þá byggir sóknaraðili á því að gæta beri jafnræðis í því hvaða gengi sé notað og notast eigi við lægra gengið í öllum tilvikum.

Í viðbótarathugasemdum sóknaraðila mótmælir hann öllum málalíbúnaði varnaraðila. Því sé mótmælt að það hafi einhverja þýðingu í málinu þó varnaraðili hafi ákveðið að innleysa þá erlendu fjármuni sem geymdir væru á evrureikningi sóknaraðila og umreiknað þá í íslenskar krónur. Engin viðhlítandi skýring sé gefin á því hvers vegna

notast væri við sölugengi þegar greiðslan væri send erlendis og það sé ekki eitthvað sem sóknaraðili hafi óskað eftir.

Sóknaraðili mótmæli því að eðli þeirra viðskipta sem um ræði sé ólíkt á þann hátt að það skipti máli fyrir ákvörðun á gengi vegna útreiknings á gengishagnaði í skattalegu tilliti. Í skattalegu tilliti hafi enginn munur verið á millifærslunum örskömmu á undan og örskömmu á eftir að hin umdeilda millifærsla var framkvæmd.

Umfjöllun varnaraðila um heimild til að halda eftir staðgreiðslu fjármagnstekjuskatts af bankareikningi sóknaraðila sé mótmælt sem tilgangslausri fyrir málið.

Því sé mótmælt að það hafi einhverja þýðingu hvort símgreiðsla fari í gegnum SWIFT kerfi eða eigin kerfi varnaraðila þegar ákvörðun gengis vegna útreiknings á staðgreiðslu fjármagnstekjuskatts. Varnaraðili geri enga tilraun til að útskýra muninn í því ljósi.

Að lokum sé því sérstaklega mótmælt að það skipti máli að sama fyrirkomulag gildi hjá „hinum viðskiptabönkunum“.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að öllum kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Varnaraðili hafnar því að hafa ranglega notast við gengið 141,49 þegar sóknaraðili í netbanka sínum framkvæmdi símgreiðslu til Þýskalands og að borið hafi að notast við gengið 140,51 í þeirri aðgerð sem sóknaraðili framkvæmdi í netbanka sínum hinn 16. febrúar 2022.

Því til stuðnings vísar varnaraðili til þess að símgreiðslur af gjaldeyrisreikningum bókest á sölugengi, sem væri það sama hjá öllum viðskiptavinum sínum sem framkvæmdu símgreiðslu í netbanka sínum.

Í símgreiðslu sóknaraðila af reikningi sínum felist tvíþætt aðgerð. Annars vegar innlausn þeirra erlendu fjármuna sem þar séu geymdir og hins vegar millifærsla þeirra erlendis til. Við innlausn sé erlend mynt reikningsins umreiknuð í íslenskar krónur og stofni þá gengi myntarinnar í íslenskum krónum það gengi sem miðuð sé við, við útreikning gengishagnaðar. Þar sem sóknaraðili var í umrætt sinn að senda evrur erlendis með símgreiðslu, bókest sú aðgerð á sölugengi evru á þeim tíma sem aðgerðin var framkvæmd.

Þá segi í 5. gr. almennra skilmála innlánsreikninga varnaraðila, sem fjalli um verðskrá, að viðskipti í erlendum myntum fari eftir gengistöflu bankans eins og hún sé hverju sinni svo og að það ráðist af eðli viðskipta á hvaða gengi viðskipti séu framkvæmd. Síðan segir í kaflanum að ef gengismunur myndast vegna viðskipta beri viðskiptavinir áhættuna af því, nema samið hafi verið um annað. Við stofnun gjaldeyrisreiknings hjá varnaraðila samþykki viðskiptavinir almenna skilmála innlánsreikninga og sóknaraðila megi því vera ljóst að mismunandi aðgerðir geti ýmist heimfærst á kaup- eða sölugengi.

Þá sé varnaraðila nauðsynlegt að umreikna fjárhæð mynta gjaldeyrisreikninga yfir í íslenska krónu þegar skattskylda fjármunanna stofnist, óháð þeirri mynt sem gjaldeyrisreikningurinn sé í samkvæmt fyrirmælum 4. töluliðar 2. mgr. 8. gr. laga um tekjuskatt nr. 90/2003, sbr. úrskurð Yfirsattanefndar nr. 74/2022.

Um heimild varnaraðila til að halda eftir staðgreiðslu fjármagnstekjuskatts af bankareikningi sóknaraðila vísar varnaraðili til 3. gr. laga um staðgreiðslu skatts á fjármagnstekjur nr. 94/1996, sbr. 4. tölulið 2. mgr. 8. gr. laga um tekjuskatt nr. 90/2003, sbr. og úrskurð Yfirsattanefndar nr. 74/2022.

Við útreikning gengishagnaðar gjaldeyrisreikninga varnaraðila sé beitt svokallaðri „first in-first out“ reglu. Í henni felist að mismunur gengis elstu innstæðu gjaldeyrisreikningsins og útborgunar hverju sinni myndi þann gengishagnað sem fjármagnstekjuskatti sé haldið eftir af hverju sinni. Því kunni svo að vera að miðað sé við fleiri en eitt gengi við hverja útborgun og þannig til dæmis gengistap gjaldeyrisreiknings nýtt til lækkunar gengishagnaðar sama reiknings.

Um rökstuðning vegna notkunar kaup- eða sölugengis eftir því hvaða aðgerð sé framkvæmd hverju sinni vísar varnaraðili til þess að við flutning fjármuna milli reikninga með símgreiðslu hverju sinni geti annars vegar verið notast við svokallað SWIFT kerfi, sem bókast á sölugengi, og hins vegar eigin kerfi varnaraðila, sem bókast á kaupgengi.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur í megindráttum að því hvort varnaraðila hafi verið heimilt að miða við sölugengi á evru hinn 16. febrúar 2022 þegar reiknaður var út gengishagnaður sóknaraðila og afdráttur fjármagnstekjuskatts vegna hans.

Sóknaraðili byggir kröfur sína á því að ekki hafi myndast gengishagnaður, enda sé varnaraðila óheimilt að miða við sölugengi og kaupgengi til skiptis að eigin geðþótta. Varnaraðili byggir á því að gengishagnaðurinn grundvallist á því að allar símgreiðslur með SWIFT séu bókaðar á sölugengi en að allar millifærslur milli reikninga innan varnaraðila séu bókaðar á kaupgengi. Jafnframt byggir varnaraðili á því að sóknaraðila hafi mátt vera þetta ljóst með vísan til 5. gr. almennra skilmála innlánsreikninga varnaraðila.

Samkvæmt a. lið 1. mgr. 4. gr. samþykktu úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki og aðra veitendur fjármálaþjónustu fjallar úrskurðarnefndin ekki um ágreining sem samkvæmt lögum heyrir undir stjórnvöld. Af lögum um staðgreiðslu skatts af fjármagnstekjum nr. 94/1996 verður ráðið að ágreiningsefni þessa máls heyrir undir ríkisskattstjóra. Af þeim sökum verður ekki hjá því komist að vísa kröfu sóknaraðila frá úrskurðarnefndinni af sjálfsdáðum með vísan til a. liðar 1. mgr. 4. gr. samþykktu nefndarinnar.

Með vísan til 5. mgr. 4. gr. samþykktu nefndarinnar bendir nefndin sóknaraðila á möguleikann á að leggja málið fyrir ríkisskattstjóra, sbr. 13. gr. laga um staðgreiðslu skatts af fjármagnstekjum nr. 94/1996.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er vísað frá.

Reykjavík, 10. nóvember 2022.

Auður Inga Ingvarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir
Jóhann Tómas Sigurðsson

Hrannar Jónsson
Magnús Fannar Sigurhansson